

scat Butlletí

de la Societat Catalana de Terminologia

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Novembre-desembre de 2010 | Núm. 21 | Crèdits

scaterm.iec.cat

En aquest número...

- Les nostres notícies
- Publicacions recents
- Novetats
- Agenda
- El web recomanat

Recordeu que...

...esperem els vostres suggeriments, notícies i novetats per al proper número del Butlletí. Escriviu-nos a scaterm@iec.cat.

...us podeu [subscriure](#) al Butlletí si no el rebeu encara.

...podeu adquirir i consultar la revista *Terminàlia* i les obres de la col·lecció «*Memòries de la Societat Catalana de Terminologia*» al Portal de Publicacions de l'IEC.

Les nostres notícies

V Seminari de Terminologia: «L'establiment de paraules clau i la redacció d'índexs de llibre»

Us comuniquem que el V Seminari de Terminologia, «L'establiment de paraules clau i la redacció d'índexs de llibre», tindrà lloc a la Reial Acadèmia de Medicina (carrer del Carme, 47 - Barcelona) el dijous 25 de novembre al matí.

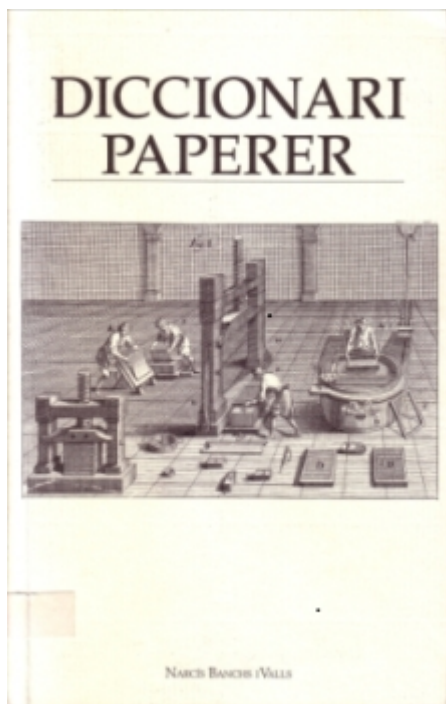
Trobareu tota la [informació necessària i la butlleta d'inscripció](#) al web de la SCATERM.

Publicacions recents

El *Diccionari paperer*: els artesans del paper i l'art de fer-ne

BANCHS, Narcís. *Diccionari paperer*. Vilafranca del Penedès: Andana, 2009.

Que apareguin diccionaris d'especialitats no gaire explotades lexicogràficament fins ara sempre és una bona notícia, i encara ho és més quan l'autor del diccionari és un especialista amb molts anys d'experiència a les espatlles.

L'obra lexicogràfica que aquí ens ocupa n'és un cas paradigmàtic, ja que Narcís Banchs, fundador del taller Artesans del Paper, creat l'any 1986 a Gelida (Alt Penedès), ha estat l'inventor de la tècnica del *paper nu*, que consisteix a treballar d'una manera artística pasta de paper preparada expressament amb aquesta finalitat.

Aquest diccionari de 140 pàgines i cap a 1.200 mots i expressions és il·lustrat generosament (fins i tot fa servir una auca per a explicar, al llarg de sis pàgines, el procés tradicional de fabricació del paper) per a fer més agradable la consulta. També conté uns quants noms propis de persones i institucions.

Tal com l'autor assenyala, es tracta d'un buidatge inicial de la terminologia paperera, amb l'esperança que algú altre continuarà la tasca i completarà aquesta primera aportació que descriu, sobretot, el món paperer a Catalunya.

Un dels aspectes més enriquidors de l'obra és l'enumeració alfabètica dels cent seixanta tipus de paper més freqüents o usuals (dins l'article *papers*), per bé que no hi són definits en el mateix indret ni, de vegades, on els correspondria segons l'ordenació alfabètica.

Aquesta obra, que té un contingut tan interessant, no acaba d'anar acompanyada d'una forma lexicogràfica escaient. I aquesta és una responsabilitat, en bona part, dels editors. Les entrades que no són noms propis no haurien de portar la inicial en majúscula; totes les entrades haurien de dur categoria gramatical; els termes corresponents als diferents tipus de paper no s'haurien d'entrar per la segona part del terme (*en rama*, *d'empaperar*), sinó pel primer mot (*paper en rama*, *paper d'empaperar*), i signes tan elementals com els apòstrofs s'haurien de compondre amb caràcters tipogràfics. Esperem que en una propera edició es podran millorar aquests aspectes formals, que poden fer encara més interessant aquest treball que presentem.

Josep M. Mestres (Servei de Correcció Lingüística, IEC)

Un repertori nàutic d'un esport minoritari recollit en el *Lèxic del patí de vela*

ESTRUCH, Josep. *Lèxic del patí de vela*. Badalona: Museu de Badalona, 2010. També disponible en línia a: <<http://www.adipav.org/archivos/L%C3%A8xicdelpat%C3%ADdevela-2010.pdf>> [Consulta: 18 octubre 2010]. [Amb equivalències a l'anglès, espanyol, francès i neerlandès]

Dels dos centenars de termes de què consta aquest modest diccionari, n'hi ha una vuitantena que, segons l'autor, no havien estat documentats fins ara, la qual cosa constitueix, sens dubte, una valuosa aportació al lèxic dels esports nàutics. L'autor, fins i tot, ens els ha senyalat expressament amb una creu al davant perquè els puguem identificar fàcilment.

L'obra que presentem és il·lustrada amb boniques fotografies i diversos esquemes detallats que permeten, als neòfits en la matèria, d'associar sense dificultats els principals termes del diccionari amb els objectes corresponents.

Pel que fa al contingut terminològic, la solvència contrastada de l'autor, que és patinaire i que va arribar a presidir l'Associació Deportiva de Propietaris de Patins de Vela (ADIPAV), és una garantia de la bona selecció de termes i de la redacció de les definicions ofertes en aquest volum. També s'hi recullen les equivalències de cada entrada en quatre llengües (anglès, espanyol, francès i neerlandès), que es poden consultar directament en les llistes inverses del final de l'obra.

L'article lexicogràfic està ben disposat i distribueix els termes definits en cinc àrees temàtiques: *Buc*, *Pal*, *Vela*, *Aparell* i *Maniobra* (escrits així). Aquesta disposició es podria haver millorat tipogràficament, ja que el nom de l'àrea temàtica apareix al costat de l'abreviatura de la categoria gramatical (que també va en cursiva) i abans de la definició, sense cap signe de puntuació de separació, la qual cosa pot prestar a confusió respecte d'una

equivalència o de l'inici de la definició. Potser n'hi hauria hagut prou d'haver abreujat aquests noms, o bé d'haver-los compost en versaleta, sense cap majúscula.

La presentació en conjunt, però, és excel·lent: és delicada i molt agradable de consultar; en aquest sentit, cal felicitar tant l'autor com els editors pel resultat obtingut.

Finalment, també cal deixar constància de l'aparició simultània de l'obra en línia, la qual cosa és un valor afegit d'aquest recull, factor imprescindible actualment per a la difusió real d'obres terminològiques breus o molt especialitzades.

Josep M. Mestres

Novetats

BANCHS, Narcís. *Diccionari paperer*. Vilafranca del Penedès: Andana, 2009.

Diccionari de sinologia

La terminologia de la archivística

Lèxic del patí de vela

Lexique du commerce électronique en langues de France (français, catalan, corse, occitan)

Nous termes normalitzats (DOGC núm. 5715, 15/09/2009)

Agenda

V Seminari de Terminologia: «L'establiment de paraules clau i la redacció d'índexs de llibres»

PROGRAMA DETALLAT

I això... de què va? Conceptes bàsics d'anàlisi del contingut d'un document

Jesús Gascón García

- Elements a l'hora de determinar un contingut: examen del document
- Anàlisi conceptual del document
 - Identificació dels conceptes
 - Anàlisi de facetes
 - Selecció de conceptes: exhaustivitat, especificitat, adequació, consistència
- Expressió terminològica dels conceptes
 - Codificació de la idea
 - Relacions conceptuais entre termes
 - Indexació, classificació, resum

Els índexs de llibre: un complement al coneixement científic

Marina Salse Rovira

- Concepte, elements i tipologia
- Anàlisi de contingut aplicable a índexs
- Normativa aplicable
- Organització d'un índex segons la normativa ISO
 - Encapçalaments
 - Localitzadors
 - Referències
- Revisió i presentació formal d'índexs

L'ordenació alfabètica de mots i expressions en l'edició de llibres

Josep M. Mestres i Serra

- Presentació
- Característiques de l'índex alfabètic
- L'ordenació alfabètica de mots
- L'ordenació alfabètica de sintagmes
 - L'ordenació contínua
 - L'ordenació discontinua
 - L'ordenació discontinua sense partícules
 - L'ordenació discontinua amb partícules
- L'ordenació de sintagmes pertanyents a classes especials
 - Els topònims
 - Els antropònims
 - Les referències bibliogràfiques
 - L'autoria personal
 - L'autoria col·lectiva
 - La responsabilitat en les publicacions en sèrie
 - Les obres sense autoria explícita
- La disposició de les subentrades en els índexs
- Els conceptes de les entrades i les subentrades
- Les remissions entre entrades

El web recomanat

Linguee, el cercador de traduccions

Linguee és una eina que permet cercar mots o expressions en una llengua i trobar-ne traduccions en una altra dins d'un conjunt de contextos bilingües. Linguee es basa en un programa que cerca pàgines web disponibles en diverses llengües i, mitjançant un algorisme, relaciona cada element del text en una determinada llengua amb cada element del mateix text en una altra llengua. És a dir, detecta i relaciona les diverses versions lingüístiques d'un mateix text i les alinea automàticament.

L'aspecte més rellevant de Linguee és que les traduccions que s'ofereixen no són pas automàtiques, sinó humanes, i sempre contextualitzades. Això vol dir que Linguee no és ni un diccionari multilingüe, ni un traductor automàtic, sinó un detector de textos traduïts per humans. D'aquesta manera, per a cada expressió cercada, podem obtenir els contextos indexats en què apareix l'expressió i els de la versió en la llengua seleccionada.

En aquesta imatge es pot veure una petita part dels resultats obtinguts per al castellà *refinado* i les traduccions a l'anglès:

(25) El refinado es una actividad importante tanto en el mundo azucarero en general como en la Comunidad, y especialmente en las refinerías que transforman el azúcar en bruto en azúcar blanco. ☞ Spanish: eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUri...0351:ES:PDF	(25) Sugar refining is an important activity both at world level and in the Community, particularly in refineries converting raw sugar into white sugar. ☞ English: eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUri...0351:EN:PDF
Ofrecerá, por una parte, a los Estados miembros la oportunidad de refinar , en su caso, su legislación y sus prácticas administrativas. ☞ Spanish: eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUri...0007:ES:PDF	Thus, on the one hand, it will give Member States an opportunity to refine , where necessary, their laws and administrative behaviour. ☞ English: eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUri...0007:EN:PDF
Los aceites usados, tras su refinado , se utilizan como combustible para la calefacción ciudadana. ☞ Spanish: eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUri...2:FTH:ES:PDF	Waste oils are, following refinement , burnt for district heating. ☞ English: eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUri...2:FTH:EN:PDF
La industria más contaminante es, en efecto, la del refinado del azúcar, que la legislación relativa a la protección del medioambiente no contempla. ☞ Spanish: daccess-ods.un.org/access.nsf/Get?O...SR.148Lang=S	In fact, the most highly polluting industry was sugar refining , which fell outside the scope of environmental protection legislation. ☞ English: daccess-ods.un.org/access.nsf/Get?O...SR.148Lang=E
El acceso a la propuesta MAMA ayudaría a refinar la estrategia. ☞ Spanish: unesdoc.unesco.org/images/0012/001271/127112s.pdf	Access to the MAMA proposal would help to refine the strategy. ☞ English: unesdoc.unesco.org/images/0012/001271/127112e.pdf
El plomo puede llegar al medio ambiente durante su extracción, transformación, fundición, refinado , uso, reciclado o eliminación. ☞ Spanish: eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUri...7:FTH:ES:PDF	Lead may enter the environment during its mining, ore processing, smelting, refining use, recycling or disposal. ☞ English: eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUri...7:FTH:EN:PDF
Un Chardonnay mineral y refinado , con un paladar es fresco y complejo. ☞ Spanish: www.conozsur.com/es/our-wines/20-bar.../chardonnay/	A mineral, elegant and refined Chardonnay signed by its lively grace, balanced acidity and fresh, yet complex palette . ☞ English: www.conozsur.com/en/our-wines/20-bar.../chardonnay/
El ámbito de actividad de Addinol Lube diferirá en gran medida de las actividades de la antigua Addinol, puesto	The operations of Addinol Lube differ substantially from Addinol Old since Addinol Lube does not refine oil any

Com ells mateixos diuen, si no disposes d'un traductor a mà, almenys tens Linguee.

Àngels Egea (Serveis Lingüístics, UB)

SOCIETAT CATALANA DE TERMINOLOGIA
Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

scat
term

D'acord amb el que estableix la Llei orgànica 15/1999, podeu exercir el dret d'accés, de rectificació, d'oposició i de cancel·lació de les vostres dades per correu electrònic a scaterm@iec.cat.